

Een stadsmagazijn vol kopjes en borden?

Op 1 januari 2020 ging er een verbod in op het gebruik van wegwerpbekers, -blikjes en -flesjes op evenementen georganiseerd door overheden, en vanaf 1 januari 2022 komt daar een verbod op het gebruik van wegwerpcateringmateriaal voor bereide voeding bovenop. Het gebruik van herbruikbare bekens is intussen al wat ingeburgerd, dat van herbruikbaar eetgerei staat nog in de kinderschoenen. Hoe kunnen lokale besturen deze wetgeving het best uitvoeren?

‘In eigen werking kunnen we de wetgeving perfect uitvoeren door eten te serveren zoals we gewend zijn: op porseleinen borden en in glazen potjes. Maar we zien al te vaak dat collega’s iets meenemen van de kantine naar hun bureau in een wegwerpbakje, en dat zal niet meer kunnen,’ zegt Lore Mariën, die de praktische uitvoering van de wetgeving cateringmateriaal opvolgt bij de OVAM. De wetgeving voor cateringmateriaal voor bereide voeding geldt enkel voor Vlaamse overheden en lokale besturen in eigen

werking en op door hen georganiseerde evenementen. Met interne werking bedoelt de wetgeving het serveren van voedsel voor eigen personeel (administratieve diensten, keukenpersoneel, buitendienst...). In geval van overheidsdiensten die zowel catering aan eigen personeel als aan derden aanbieden, moet telkens bekeken worden wie het hoofdaandeel in het voedselaanbod op zich neemt. In geval van bijvoorbeeld een provinciaal domein is de wetgeving in de bezoekerskantine dus niet geldig. Hetzelfde geldt voor

maaltijdleveringen via de diensten van het OCMW. ‘Scholen worden niet beschouwd als een overheid, en zijn dus uitgesloten van de wetgeving, maar we moedigen ze wel aan om zoveel mogelijk herbruikbaar eetgerei voor hun maaltijden te gebruiken,’ zegt Lore Mariën. De wetgeving voor drank in eenmalige recipiënten is natuurlijk wel geldig wanneer ze een evenement organiseren, zoals een schoolfeest. De school moet dan met herbruikbare bekens werken of aantonen dat ze 90% voor recycling inzamelt.

De regels opgesomd

Geldig voor wie?

- Evenementen georganiseerd door de overheid.
- Eigen werking van de overheid.

Definities

- Cateringmateriaal: alles wat gebruikt wordt voor het aanbieden en nuttigen van bereide etenswaren, zoals wegwerpbakjes, bordjes en bestek, met uitsluitel van voorverpakte etenswaren zoals een chocoladereep, een zakje chips, een ijsje...
- Bereide voedingsmiddelen: voedingsmiddelen die ter plaatse worden klaargemaakt, samengesteld, geschikt, opgewarmd, geregenereerd of ontdooid. Eveneens voedingsmiddelen die daarmee vergelijkbaar zijn maar die op een centrale locatie zijn bereid zoals broodjes, wraps, slaatjes...

Wetgeving

- Art. 5.3.12.2 Vanaf 1 januari 2020 is het voor Vlaamse overheden en lokale besturen in hun eigen werking en op door hen georganiseerde evenementen verboden drank te serveren in recipiënten voor eenmalig gebruik. Vanaf 1 januari 2022 is dit verbod ook van toepassing op het aanbieden van bereide voedingsmiddelen in cateringmateriaal voor eenmalig gebruik.
- Art. 5.3.12.3 De minister kan uitzonderingen voorzien op artikel 5.3.12.2, als het verbod in kwestie voor bepaalde types cateringmateriaal in bepaalde toepassingen niet zal leiden tot milieuwinst.

Wir schaffen das

Maar hoe beginnen lokale besturen nu aan de evenementen die ze organiseren? Lore Mariën: ‘Het is niet de bedoeling om massaal bordjes, kommetjes en schaaltes aan te kopen voor een paar evenementen per jaar. Huren kan ook, daarvan is de milieu-impact veel lager. Bij de kringwinkel bijvoorbeeld kun je veel materiaal huren, maar ook feestverhuurders en leveranciers van herbruikbare bekens hebben een aanbod.’

Hoe gaan de lokale besturen aan de slag in de eigen werking? Lore Claes volgt samen met Lore Mariën bij de OVAM de praktische uitvoering van de wetgeving cateringmateriaal op. Zij verzamelde een aantal voorbeelden van goede praktijken met herbruikbaar cateringmateriaal in de horeca. ‘We zien een professionalisering optreden in het aanbod op de markt. Bovendien neemt het aantal horecazaken dat herbruikbaar cateringmateriaal aanbiedt toe. Sommige zaken geven korting voor mensen die een eigen beker of bakje

meebrengen en bij sommige frituurzaken kun je je eigen kom laten vullen. Ook tijdens de coronacrisis wordt dit aangemoedigd, al bestaan er wel richtlijnen om dit coronaveilig te doen verlopen. Andere handelaars bundelen de krachten en stappen samen in een retoursysteem voor herbruikbaar cateringmateriaal. Klanten kunnen dan bij meerdere vestigingen terecht voor het terugbrengen: goed voor de lokale economie en makkelijk voor de gebruiker. Lokale besturen kunnen een belangrijke rol spelen in het stadsbreed uitrollen van zulke systemen. Bijvoorbeeld door mee te communiceren, of een deel van (opstart)kosten op zich te nemen. Lokale overheden kunnen subsidies aanvragen voor dergelijke projecten ter preventie van verpakkingsafval. In 2021 wordt er voor deze projecten in totaal 150.000 euro vrijgemaakt. Inte-

Herbeleef het webinar

Op 10 mei organiseerden de VVSG en de OVAM een webinar over herbruikbaar cateringmateriaal voor voeding. Er waren veel deelnemers, veel lokale besturen willen zich graag degelijk voorbereiden op de wetgeving. Herbeleef het volledige webinar op de website van vvsg.be, zoek op 'Herbruikbaar cateringmateriaal voor voeding: dit moet je weten voor 2022'.

kenen kan het hele jaar door. Bovendien kunnen lokale besturen voor het verduurzamen van evenementen een tweejarige ondersteuning krijgen. In 2021 worden daarbij onder meer tests met herbruikbaar eetgerei vergoed. De OVAM roept lokale besturen ook op om zich aan te sluiten bij de Green Deal Anders Verpakt waarvan de ondertekening gepland staat in september. Deze Green Deal is een vrijwillige overeenkomst tussen onder meer bedrijven, overheden en kennisinstellingen waarbij zal worden ingezet op minder eenmalige verpakkingen door

deze te vermijden of te hergebruiken en hierbij ook de milieu-impact van het verpakte product te verkleinen. Dit door het uitvoeren van concrete projecten. 'Lokale besturen kunnen daarin ook een belangrijke rol spelen. Ze staan dicht bij de burger en de lokale handelaars en kunnen concrete acties ondernemen vanuit hun werkveld,' zegt Sarah Risch. Zij volgt het verpakkingsbeleid op binnen de OVAM, waaronder ook de Green Deal Anders Verpakt. ■

LOES WEEMAELS IS PROJECTMEDEWERKER
VERPAKKINGSAFVAL VOOR DE VVSG EN INTERAFVAL

